

ДЕРЖАВНА ФІСКАЛЬНА СЛУЖБА УКРАЇНИ

ЛИСТ

від 12.01.2016 р. N 191/К/99-99-17-03-03-14

Державна фіскальна служба України, керуючись статтею 52 Податкового кодексу України (далі - Кодекс), розглянула звернення щодо оподаткування доходу, отриманого фізичною особою, яка працює за сумісництвом, і в межах компетенції повідомляє таке.

Питання державного і договірного регулювання прав працівників на оплату праці та їх захисту визначаються Кодексом законів про працю (далі - КЗпП) та іншими нормативно-правовими актами.

Статтею 21 КЗпП визначено, що трудовий договір є угодою між працівником і власником підприємства, установи, організації або уповноваженим ним органом чи фізичною особою.

Крім того, працівник має право реалізувати свої здібності до продуктивної і творчої праці шляхом укладення трудового договору на одному або одночасно на декількох підприємствах, в установах, організаціях, якщо інше не передбачене законодавством, колективним договором або угодою сторін.

Згідно зі ст. 102¹ КЗпП працівники, які працюють за сумісництвом, одержують заробітну плату за фактично виконану роботу.

Робота за сумісництвом працівників державних підприємств, установ, організацій регулюється постановою Кабінету Міністрів України від 03 квітня 1993 року N 245 "Про

роботу за сумісництвом працівників державних підприємств, установ і організацій" та Положенням про умови роботи за сумісництвом працівників державних підприємств, установ, організацій, затвердженим наказом Міністерства праці України, Міністерства юстиції України, Міністерства фінансів України від 28 червня 1993 року N 43 (далі - Положення N 43).

Сумісництвом вважається виконання працівником, крім своєї основної, іншої регулярної оплачуваної роботи на умовах трудового договору у вільний від основної роботи час на тому ж або іншому підприємстві, в установі, організації або у громадянина (підприємця, приватної особи) за наймом (п. 1 Положення N 43).

Порядок оподаткування доходів фізичних осіб регулюється розділом IV Кодексу, відповідно до пп. 164.2.1 п. 164.2 ст. 164 якого встановлено, що до загального місячного (річного) оподатковуваного доходу платника податку включаються доходи у вигляді заробітної плати, нараховані (виплачені) платнику податку згідно з умовами трудового договору (контракту).

Відповідно до пп. 14.1.48 п. 14.1 ст. 14 Кодексу "заробітна плата для цілей розділу IV Кодексу" - це основна та додаткова заробітна плата, інші заохочувальні та компенсаційні виплати, які виплачуються (надаються) платнику податку у зв'язку з відносинами трудового найму згідно із законом.

З 01.01.2016 р. ставка податку становить 18 відсотків бази оподаткування щодо доходів, нарахованих (виплачених, наданих) (крім випадків, визначених у пунктах 167.2 - 167.5 цієї статті) у тому числі, але не виключно у формі: заробітної плати, інших заохочувальних та компенсаційних виплат або інших виплат і винагород, які нараховуються (виплачуються, надаються) платнику у зв'язку з трудовими відносинами та за цивільно-правовими договорами (п. 167.1 ст. 167 Кодексу).

Згідно із пп. 168.1.1 п. 168.1 ст. 168 Кодексу податковий агент, який нараховує (виплачує, надає) оподатковуваний дохід на користь платника податку, зобов'язаний утримувати податок із суми такого доходу за його рахунок, використовуючи ставку податку, визначену в ст. 167 Кодексу.

Разом з тим відповідно до п. 16¹ підрозділу 10 розділу XX Кодексу тимчасово, до набрання чинності рішенням Верховної Ради України про завершення реформи Збройних Сил України, встановлено військовий збір (далі - збір).

Об'єктом оподаткування збором є доходи, визначені ст. 163 Кодексу (пп. 1.2 п. 16¹ підрозділу 10 розділу XX Кодексу).

Так, п. 163.1 ст. 163 Кодексу встановлено, що об'єктом оподаткування резидента є загальний місячний (річний) оподатковуваний дохід, до якого включаються доходи у вигляді заробітної плати, нараховані (виплачені) платнику податку відповідно до умов трудового договору (контракту) (пп. 164.2.1 п. 164.2 ст. 164 Кодексу).

Ставка збору становить 1,5 відсотка об'єкта оподаткування, визначеного пп. 1.2 п. 16¹ підрозділу 10 розділу XX Кодексу (пп. 1.3 п. 16¹ підрозділу 10 розділу XX Кодексу).

Нарахування, утримання та сплата (перерахування) збору до бюджету здійснюються у порядку, встановленому ст. 168 Кодексу (пп. 1.4 п. 16¹ підрозділу 10 розділу XX Кодексу).

Враховуючи викладене, заробітна плата, яка нараховується (виплачується) працівникам у зв'язку з відносинами трудового найму, у тому числі на умовах трудового договору за сумісництвом, оподатковується податком на доходи фізичних осіб та військовим збором на загальних підставах.

Разом з тим, відповідно до Положення про Міністерство соціальної політики України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17 червня 2015 року N 423, Мінсоцполітики є центральним органом виконавчої влади, який, зокрема забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері праці, трудових відносин, здійснення державного нагляду та контролю за додержанням вимог законодавства про працю та надає роз'яснення щодо реалізації державної політики з питань, що належать до компетенції Мінсоцполітики.

Отже, питання щодо трудових відносин, а саме визначення терміну "робота за сумісництвом" та дотримання норм КЗпП при наймі працівника на роботу за сумісництвом не належить до компетенції Державної фіскальної служби України. З порушених питань пропонуємо звернутися до Мінсоцполітики.

З повагою,

Голова

Р. М. Насіров

[Профи Винс](#)